

مقایسه حساسیت نخود، لوبیا و عدس با سایر گیاهان زراعی به بقایای آترازین در خاک

ابراهیم ایزدی^۱، محمد حسن راشد محصل^۲ و اسکندر زند^۳
۲۰۱ و ۳ بترتیب اعضای هیات علمی دانشگاه دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی
و موسسه تحقیقات گیاهپزشکی
Eizadi2000@yahoo.com

به منظور ارزیابی و مقایسه حساسیت نخود، لوبیا و عدس با ۶ گیاه زراعی، به بقایای آترازین در خاک دو آزمایش زیست سنجی در خاکهای تیمار شده با آترازین در مزرعه و شرایط گلخانه ای انجام شد. آزمایش اول که در مزرعه بررسی شد و تیمارهای آن شامل مقادیر کود آلی در دو سطح (۰ و ۵۰ تن در هکتار) به عنوان عوامل اصلی و مقادیر کاربرد آترازین در دو سطح ۲ و ۴ کیلوگرم ماده موثره در هکتار به عنوان عوامل فرعی بودند. پس از برداشت ذرت نمونه خاکی از هر کرت از عمق ۰ تا ۱۵ سانتی متری از ۱۵ نقطه از هر کرت و پس از اختلاط آنها در گلخانه حساسیت گیاهان زراعی گندم، جو، چغندر قند، پیاز، نخود، عدس، کلزا، لوبیا و گوجه به بقایای احتمالی آترازین ارزیابی شد. آزمایش دوم به صورت طرح کاملاً تصادفی در سه تکرار و به منظور ارزیابی حساسیت گیاهان زراعی مذکور به بقایای شبیه سازی شده آترازین در خاک انجام شد که تیمارهای این آزمایش شامل غلظت‌های مختلف آترازین در خاک (۰، ۰/۲، ۰/۵، ۱، ۵، ۱۰ و ۱۵ میلی‌گرم در کیلوگرم خاک) و گیاهان مذکور بودند. نتایج آزمایش زیست سنجی اول تاثیر معنی داری بر گیاهان زراعی مورد آزمایش نداشت. در آزمایش دوم پاسخهای متفاوتی به غلظت‌های شبیه سازی شده آترازین از گیاهان زراعی مورد آزمایش مشاهده شد بطوریکه حساسترین و مقاومترین گیاه به بقایای آترازین بترتیب پیاز و نخود بودند و ترتیب حساسیت گیاهان مورد مطالعه بر اساس پارامترهای حاصل از مدل ۴ پارامتری سیگموئیدی بصورت نخود > لوبیا > عدس > چغندر قند > گوجه فرنگی > جو > گندم > کلزا > پیاز بودند.

واژه های کلیدی: آترازین، نخود، لوبیا، عدس، چغندر قند، گوجه فرنگی، جو، گندم، کلزا، پیاز